

Hotarâre nr. 493 din 12.04.2006 privind cerintele minime de securitate si sanatate referitoare la expunerea lucratorilor la riscurile generate de zgomot

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 380 din 03/05/2006

În temeiul art. 108 din Constitutia României, republicata,
Guvernul României adopta prezenta hotarâre.

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

SECTIUNEA 1

Obiectivul si domeniul de aplicare

Art. 1. - Prezenta hotarâre stabileste cerintele minime pentru protectia lucratorilor împotriva riscurilor pentru sanatatea si securitatea lor, generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz.

Art. 2. - Prevederile prezentei hotarâri se aplica tuturor activitatilor în care lucratorii sunt sau este posibil sa fie expusi, prin natura muncii lor, la riscuri generate de zgomot.

Art. 3. - Prevederile legislatiei nationale care transpun Directiva 89/391/CEE se aplica în totalitate activitatilor prevazute la art. 2, fara a aduce atingere prevederilor mai restrictive si/sau specifice din prezenta hotarâre.

Art. 4. - În sensul prezentei hotarâri, parametrii fizici, utilizati ca predictorii de risc, semnifica dupa cum urmeaza:

a) presiunea acustica de vârful $[p(vârf)]$ - valoarea maxima a presiunii acustice instantanee, masurata cu ponderarea în frecventa "C";

b) nivelul de expunere zilnica la zgomot $[L(EX, 8h)]$ $[dB(A)$ re. $20 \mu Pa]$ - media ponderata în timp a nivelurilor de expunere la zgomot pentru o zi de lucru nominala de 8 ore, definita de standardul SR ISO 1999:1996, pct. 3.6. Aceasta notiune acopera toate zgomotele prezente la locul de munca, inclusiv zgomotul cu caracter de impuls;

c) nivelul de expunere saptamânala la zgomot $[L(EX, 8h)]$ - media ponderata în timp a nivelurilor de expunere zilnica la zgomot într-o saptamâna nominala de 5 zile de lucru de 8 ore, definita de standardul SR ISO 1999:1996 pct. 3.6 (nota 2).

SECTIUNEA a 2-a

Valori limita de expunere si valori de expunere la zgomot de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor

Art. 5. - Pentru aplicarea prezentei hotărâri, valorile limita de expunere si valorile de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor în raport cu nivelurile de expunere zilnica la zgomot si presiunea acustica de vârf sunt fixate dupa cum urmeaza:

a) valori limita de expunere: $L(EX, 8h) = 87 \text{ dB(A)}$ si, respectiv, $p(\text{vârf}) = 200 \text{ Pa}$ 1) ;

b) valori de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea: $L(EX, 8h) = 85 \text{ dB(A)}$ si, respectiv, $p(\text{vârf}) = 140 \text{ Pa}$ 2) ;

c) valori de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea: $L(EX, 8h) = 80 \text{ dB(A)}$ si, respectiv, $p(\text{vârf}) = 112 \text{ Pa}$ 3) .

1) 140 dB(C) cu valoarea de referinta 20 μPa .

2) 137 dB(C) cu valoarea de referinta 20 μPa .

3) 135 dB(C) cu valoarea de referinta 20 μPa .

Art. 6. - (1) În cazul valorilor limita de expunere, determinarea expunerii efective a lucratorului la zgomot trebuie sa tina seama de atenuarea realizata de mijloacele individuale de protectie auditiva purtate de acesta.

(2) Valorile de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor nu trebuie sa ia în considerare efectul utilizarii mijloacelor de protectie prevazute la alin. (1).

Art. 7. - În situatii pe deplin justificate, în cazul activitatilor în care expunerea zilnica la zgomot are variatii semnificative de la o zi de lucru la alta, în scopul aplicarii valorilor limita de expunere si a valorilor de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor, trebuie sa se foloseasca nivelul de expunere saptamânala la zgomot în locul nivelului de expunere zilnica la zgomot, pentru evaluarea nivelurilor de zgomot la care sunt expusi lucratorii, cu conditia ca:

a) nivelul saptamânal de expunere la zgomot indicat prin monitorizare adecvata sa nu depaseasca valoarea limita de expunere de 87 dB(A); si

b) sa se ia masuri adecvate pentru reducerea la minimum a riscurilor asociate cu aceste activitati.

CAPITOLUL II

Obligatiile angajatorilor

SECTIUNEA 1

Determinarea si evaluarea riscurilor la zgomot

Art. 8. - În îndeplinirea obligatiilor prevazute de legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa evalueze si, daca este necesar, sa masoare nivelurile de zgomot la care sunt expusi lucratorii.

Art. 9. - Metodele si aparatura folosite trebuie sa fie adaptate la conditiile existente, luând în considerare, în special, caracteristicile zgomotului care este masurat, durata expunerii, factorii de mediu si caracteristicile aparatului de masura.

Art. 10. - Metodele si aparatura utilizate trebuie sa permita determinarea parametrilor definiti la art. 4 si sa se stabileasca daca, într-o situatie data, valorile prevazute la art. 5-7 sunt depasite.

Art. 11. - Metodele folosite pot include esantionarea, care trebuie sa fie reprezentativa pentru expunerea personala a lucratorului.

Art. 12. - Evaluarea si masurarea prevazute la art. 8 trebuie sa fie planificate si efectuate de catre serviciile de protectie si prevenire competente la intervale adecvate, luând în considerare, în special, prevederile din legislatia nationala care transpun prevederile din Directiva 89/391/CEE referitoare la aceste servicii.

Art. 13. - Datele obtinute din evaluarea si/sau masurarea nivelului de expunere la zgomot trebuie sa fie pastrate într-o forma care sa permita consultarea lor la o data ulterioara.

Art. 14. - Atunci când se efectueaza determinarea si evaluarea riscurilor, la evaluarea rezultatelor masuratorilor trebuie sa se tina seama de erorile de masurare determinate în conformitate cu practica metrologica.

Art. 15. - În conformitate cu legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE, la evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie sa acorde atentie deosebita urmatoarelor elemente:

a) nivelului, tipului si duratei expunerii, inclusiv expunerii la zgomot cu caracter de impuls;

b) valorilor limita de expunere si valorilor de expunere de la care se declanseaza actiunea, stabilite la art. 5-7;

c) efectelor asupra sanatatii si securitatii lucratorilor care apartin unor grupuri sensibile la riscuri specifice;

d) efectelor asupra sanatatii si securitatii lucratorilor rezultate din interactiunile dintre zgomot si substante ototoxice din mediul de munca, precum si dintre zgomot si vibratii, în masura în care este posibil din punct de vedere tehnic;

e) efectelor indirecte asupra sanatatii si securitatii lucratorilor rezultate din interactiuni dintre zgomot si semnale de avertizare sau alte sunete care trebuie percepute pentru a reduce riscul de accidentare;

f) informatiilor privind emisia de zgomot, furnizate de producatorii echipamentelor de munca în conformitate cu prevederile legale;

g) existentei unor echipamente de munca alternative, proiectate pentru a reduce emisia de zgomot;

h) prelungirii expunerii la zgomot peste programul de lucru normal, pe raspunderea angajatorului;

i) informatiilor adecvate obtinute în urma supravegherii sanatatii, inclusiv informatiilor publicate, atunci când este posibil;

j) punerii la dispozitie a mijloacelor de protectie auditiva cu caracteristici de atenuare adecvate.

Art. 16. - (1) Angajatorul trebuie sa detina o evaluare a riscurilor si trebuie sa identifice masurile care trebuie luate pentru securitatea si sanatatea lucratorilor, în conformitate cu legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE.

(2) Evaluarea riscurilor trebuie sa fie înregistrata pe un suport adecvat care sa asigure pastrarea datelor.

(3) Evaluarea riscurilor trebuie sa fie actualizata periodic si ori de câte ori s-au produs modificari semnificative care pot sa conduca la expunerea lucratorilor la zgomot sau atunci când rezultatele supravegherii sanatatii fac necesar acest lucru.

SECTIUNEA a 2-a

Evitarea sau reducerea expunerii la zgomot

Art. 17. - Riscurile generate de expunerea la zgomot trebuie sa fie eliminate la sursa sau trebuie reduse la minimum, tinând seama de progresul tehnic si de existenta masurilor de control al riscului la sursa.

Art. 18. - Reducerea riscurilor generate de expunerea la zgomot trebuie sa se bazeze pe principiile generale de prevenire prevazute de legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE, luând în considerare mai ales urmatoarele:

a) alte metode de lucru care sa reduca expunerea la zgomot;

b) alegerea unor echipamente de munca adecvate, care sa emita, tinând seama de natura activitatii desfasurate, cel mai mic nivel de zgomot posibil, inclusiv posibilitatea de a pune la dispozitia lucratorilor echipamente care respecta cerintele legale al caror obiectiv sau efect este de a limita expunerea la zgomot;

c) proiectarea si amplasarea locurilor de munca si a posturilor de lucru;

d) informarea si formarea adecvata a lucratorilor privind utilizarea corecta a echipamentelor de munca, în scopul reducerii la minimum a expunerii acestora la zgomot;

e) mijloacele tehnice pentru reducerea zgomotului aerian, cum ar fi ecrane, carcase, captuseli fonoabsorbante, precum si reducerea zgomotului structural prin amortizarea zgomotului sau prin izolare;

f) programe adecvate de întretinere a echipamentelor de munca, a locului de munca si a sistemelor de la locul de munca;

g) organizarea muncii astfel încât sa se reduca zgomotul prin limitarea duratei si intensitatii expunerii si stabilirea unor pauze suficiente de odihna în timpul programului de lucru.

Art. 19. - Pe baza evaluarii riscurilor prevazute la art. 8-16, atunci când sunt depasite valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea, angajatorul trebuie sa stabileasca si sa aplice un program de masuri tehnice si/sau organizatorice pentru reducerea expunerii la zgomot, tinând seama, în special, de masurile prevazute la art. 17 si 18.

Art. 20. - (1) Pe baza evaluarii riscurilor prevazute la art. 8-16, locurile de munca în care lucratorii pot fi expusi la un zgomot care depaseste valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor trebuie sa fie semnalizate corespunzator.

(2) Daca este posibil tehnic si daca riscul expunerii justifica aceasta, locurile de munca prevazute la alin. (1) se delimiteaza si se limiteaza accesul la acestea.

Art. 21. - În cazul în care, datorita naturii activitatii, lucratorii dispun de încaperi de odihna aflate în responsabilitatea angajatorului, zgomotul în aceste încaperi trebuie sa fie redus la un nivel compatibil cu scopul amenajarii lor si cu conditiile de utilizare a acestora.

Art. 22. - În conformitate cu prevederile legislatiei nationale care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa adapteze masurile prevazute în prezenta sectiune la nevoile lucratorilor care apartin grupurilor sensibile la riscuri specifice.

SECTIUNEA a 3-a

Protectia individuala împotriva riscurilor generate de expunerea la zgomot

Art. 23. - Atunci când riscurile generate de expunerea la zgomot nu pot fi prevenite prin alte mijloace, lucratorilor trebuie sa li se puna la dispozitie mijloace individuale de protectie auditiva, adecvate si corect ajustate, pe care acestia trebuie sa le utilizeze, în conformitate cu prevederile legislatiei nationale care transpune Directiva 89/656/CEE si Directiva 89/391/CEE, în urmatoarele conditii:

a) atunci când expunerea la zgomot depaseste valorile de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea, angajatorul trebuie sa puna la dispozitia lucratorilor mijloace individuale de protectie auditiva;

b) atunci când expunerea la zgomot atinge sau depaseste valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea, lucratorii trebuie sa utilizeze mijloacele individuale de protectie auditiva;

c) mijloacele individuale de protectie auditiva trebuie sa fie alese astfel încât sa elimine sau sa reduca la minimum riscul pentru auz.

Art. 24. - Angajatorul trebuie sa ia masuri pentru a asigura folosirea mijloacelor individuale de protectie auditiva de catre lucratorii sai.

Art. 25. - Angajatorul raspunde de verificarea eficientei masurilor luate în conformitate cu art. 23 si 24.

SECTIUNEA a 4-a

Limitarea expunerii la zgomot

Art. 26. - Expunerea lucratorului la zgomot, determinata potrivit art. 6, nu trebuie sa depaseasca, în nici un caz, valorile limita de expunere.

Art. 27. - Daca se constata expuneri peste valorile limita de expunere, în pofida masurilor luate pentru aplicarea prezentei hotarâri, angajatorul trebuie:

a) sa ia de îndata masuri de reducere a expunerii sub valorile limita de expunere;

b) sa identifice cauzele expunerii excesive;

c) sa adapteze masurile de prevenire si protectie pentru a evita orice recurenta.

SECTIUNEA a 5-a

Informarea si formarea lucratorilor

Art. 28. - Fara a aduce atingere prevederilor din legislatia nationala care transpun Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa asigure informarea si formarea lucratorilor

expusi la locul de munca la un nivel de zgomot egal sau superior valorilor de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea si/sau a reprezentantilor acestor lucratori, privind riscurile generate de expunerea la zgomot, în special în ceea ce priveste urmatoarele:

- a) natura acestor riscuri;
- b) masurile luate, în aplicarea prezentei hotarâri, în vederea eliminarii sau a reducerii la minimum a riscurilor generate de zgomot, inclusiv conditiile în care se aplica aceste masuri;
- c) valorile limita de expunere si valorile de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor, prevazute la art. 5-7;
- d) rezultatele evaluarii si masurarii zgomotului, efectuate în conformitate cu prevederile art. 8-16, însoțite de o explicatie a semnificatiei acestora si a riscurilor potentiale;
- e) folosirea corecta a mijloacelor de protectie auditiva;
- f) utilitatea si metoda de depistare si semnalare a simptomelor deteriorarii auzului;
- g) conditiile în care lucratorii au dreptul la supravegherea sanatatii si scopul acestei supravegheri, în conformitate cu art. 30-33;
- h) practicile profesionale sigure, în scopul reducerii la minimum a expunerii la zgomot.

SECTIUNEA a 6-a Consultarea si participarea lucratorilor

Art. 29. - Consultarea si participarea lucratorilor si/sau a reprezentantilor acestora la aplicarea prevederilor prezentei hotarâri trebuie sa se desfasoare în conformitate cu legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE si trebuie sa se refere, în special, la urmatoarele:

- a) evaluarea riscurilor si identificarea masurilor care trebuie luate, prevazute la art. 8-16;
- b) masurile destinate sa elimine sau sa reduca riscurile generate de expunerea la zgomot, prevazute la art. 17-22;
- c) alegerea mijloacelor individuale de protectie auditiva prevazute la art. 23 lit. c).

CAPITOLUL III

Supravegherea sanatatii

Art. 30. - (1) Atunci când rezultatele evaluării și măsurării prevăzute la art. 8 indică un risc pentru sănătatea lucrătorilor, Ministerul Sănătății va emite ordine pentru a asigura supravegherea adecvată a sănătății acestora, în concordanță cu legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE.

(2) Actele normative prevăzute la alin. (1), inclusiv cerințele specificate pentru fișele medicale și pentru posibilitatea consultării acestora, vor fi elaborate în conformitate cu legislația și/sau practicile naționale.

Art. 31. - (1) Lucrătorii a căror expunere la zgomot depășește valorile de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor au dreptul la examenul medical periodic, inclusiv testarea auzului, efectuat de medicul specialist/primar de medicină muncii, în conformitate cu legislația națională.

(2) Dacă evaluarea și măsurările prevăzute la art. 8 indică un risc pentru sănătatea lucrătorilor a căror expunere la zgomot depășește valorile de expunere inferioare de la care se declanșează acțiunea, aceștia au dreptul la control audiometric preventiv.

(3) Controalele prevăzute la alin. (1) și (2) au ca obiectiv diagnosticarea precoce a oricărei pierderi auditive datorate zgomotului și păstrarea funcției auditive.

Art. 32. - (1) Pentru fiecare lucrător care face obiectul supravegherii medicale, în conformitate cu prevederile art. 30 și 31, trebuie completat un dosar medical individual, care trebuie actualizat.

(2) Dosarele medicale trebuie să conțină un rezumat al rezultatelor supravegherii sănătății.

(3) Dosarele medicale trebuie să fie păstrate într-un mod adecvat, astfel încât să poată fi consultate ulterior, cu respectarea secretului medical.

(4) La cerere, copii ale dosarelor medicale actualizate trebuie să fie transmise direcțiilor de sănătate publică.

(5) Fiecare lucrător trebuie să aibă acces la dosarul medical individual propriu, la cererea sa.

Art. 33. - (1) În cazul în care, în urma supravegherii funcției auditive, se constată că un lucrător prezintă o pierdere identificabilă a auzului, medicul de medicină muncii va aprecia dacă este probabil ca pierderea de auz să fie rezultatul expunerii la zgomot la locul de muncă.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), medicul de medicina muncii trebuie să informeze lucrătorul cu privire la rezultatul care îl privește personal.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), angajatorul trebuie:

a) să revizuiască evaluarea riscurilor realizată conform prevederilor art. 8-16;

b) să revizuiască măsurile prevăzute, conform prevederilor art. 17-25, pentru eliminarea sau reducerea riscurilor;

c) să țină seama de recomandările medicului de medicina muncii sau ale direcțiilor de sănătate publică privind aplicarea oricărei măsuri necesare pentru a elimina sau reduce riscurile, în conformitate cu prevederile art. 17-25, inclusiv posibilitatea de a transfera lucrătorul într-un alt loc de muncă, unde nu există risc de expunere;

d) să organizeze supravegherea sistematică a sănătății și să asigure reexaminarea stării de sănătate a celorlalți lucrători care au suferit o expunere asemănătoare.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 34. - (1) În cazul în care, datorită naturii activității, este probabil ca utilizarea integrală și corectă a mijloacelor de protecție auditivă individuale să conducă la riscuri mai mari pentru sănătate sau securitate decât neutilizarea lor, se pot acorda derogări de la prevederile art. 23 lit. a) și b), art. 26 și 27.

(2) Derogările prevăzute la alin. (1) se acordă în urma consultării Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei cu Ministerul Sănătății și cu partenerii sociali.

(3) Derogările trebuie să fie însoțite de condiții care garantează, luându-se în considerare condițiile speciale, ca riscurile rezultate să se reducă la minimum și ca lucrătorii în cauză să fie obiectul unei supravegheri sporite a sănătății.

(4) Derogările se revizuiesc la fiecare 4 ani și se retrag imediat ce încetează situațiile care le justifică.

Art. 35. - (1) În vederea aplicării prezentei hotărâri în sectorul muzicii și al divertismentului, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și Ministerul Sănătății vor elabora, în consultare cu partenerii sociali și în conformitate cu legislația și practicile naționale, un cod de conduită care să prevadă indicații practice menite să ajute lucrătorii și angajatorii din acest sector să își îndeplinească obligațiile legale prevăzute în prezenta hotărâre.

(2) Elaborarea codului de conduita prevazut la alin. (1) se va face pâna la data de 15 februarie 2008.

(3) Pâna la data de 15 februarie 2008 trebuie pastrate nivelurile de protectie deja atinse în ceea ce priveste lucratorii din sectorul muzicii si al divertismentului.

Art. 36. - În situatia în care la locurile de munca de la bordul navelor maritime se depasesc valorile limita de expunere, prevederile art. 26 si 27 se pot pune în aplicare începând cu data de 15 februarie 2011.

Art. 37. - Prezenta hotarâre intra în vigoare la data de 1 septembrie 2006.

Prezenta hotarâre transpune Directiva 2003/10/CE privind cerintele minime de securitate si sanatate referitoare la expunerea lucratorilor la riscurile generate de agenti fizici (zgomot), publicata în Jurnalul Oficial al Comunitatilor Europene (JOCE) nr. L 42/2003.

PRIM-MINISTRU

CALIN POPESCU-TARICEANU